ఎందుకైనా మంచిది

రంగారావును అరెస్టుచేశారనేవార్తను పిడుగులాగా మా ముందు పడేశాడు నాదెళ్ళ. ట్రిప్పుకు అర్థణా చొప్పున ఫిల్టర్ ఆడుతున్నవాళ్ళ మంతా ఒక్కసారి యెగిరిపడ్డాం.

ఇంతకుముందే జరిగింది" అన్నాడు చమటవ్రూదుకొంటూ.

'ఎప్పుడు' అని అడగబోయి నేను విరమించాను.

ఎక్కడ?"

"ఏందుకు?"

"చోరీకేసా?'

"పే కాడుతుంటేనా?" మావాళ్ళంతా ఆతృతగా అడిగారు. ఎందుకైనా మంచిదని నేను పేకనుతీసి దాచాను.

ఆః ఏమీలేదు. కమ్యూనిస్టనే అనుమానంమీద" అన్నాడు నాదెళ్ల చొక్కాతో విసురుకుంటూ.

అంతేగదా!" అన్నారు మావాళ్లు చప్పరించి. అంతమాత్రమే అయితే ఫరవాలే దనిపించివుంటుంది.

"రంగారావు అరెస్టువార్త వాళ్ళందరిలో చెప్పలేనుగాని నా బుర్రను కదిలించింది. నిజానికి రంగారావు కమ్యూనిస్టు కానేకాదు. రంగారావు లాంటి ఆషామాషీ మనుషులకు కమ్యూనిస్టుపార్టీ సభ్యత్వమిస్తుందని ఏనాడూ అనుకోలేను. సభ్యుడు కాకపోతే పీడాబాయిరి, కనీసం సానుభూతిపరు డన్నా కాదుగదా. అయితే ఒకటిమాత్రం నిజం. రంగారావుకున్న అసంఖ్యాక స్నేహితగణంలో కొంతమంది కమ్యూనిస్టు లున్నారు. అయినా వాడు వాళ్లతో ఆశే పూసుకు తిరిగేవాడుగూడా కాదు. వాళ్ళకుమాత్రం యీ జులాయివెధవతో తిరక్కపోతే వేరే పనుల్లేవా ఏమిటి? ఎక్కడెక్కడి మాలమాదిగ గూడేలూ వాళ్ళవ్యే. ఎక్కడెక్కడి కూలిముండాకొడుకులూ వాళ్ళవాళ్ళే. ఎక్కడెక్కడి అలగాజనమూ వాళ్ళదేనారాయె. ఏమాట కామాటే చెప్పుకోవాలి. కమ్యూనిస్టులది రష్యా సిద్ధాంతం అయితేఅయింది కాని వాళ్ళుచేసే పనులుమాత్రం కాస్తోకూస్తో సన్నజనానికి మెరుగ్గానే వున్నాయి.

ఇన్నిటికీ సంగ తేమిటంటే రంగారావుకు కమ్యూనిస్టులతో ఆట్టే
రిచయం లేదు. కమ్యూనిస్టులతో మాట్లాడడమే గొప్పతప్పయితే రంగా
రావు నిస్సందేహంగా అరెస్టు కావలసిందే. 'రామరాజ్యంలో వాక్స్వ
తంత్ర్యం లేకుండా వుంటుందిటలే' అనే పిచ్చిభ్రమకు రంగారావు లోబడి
వుంటాడు. ఎంత అమాయకుడు ?

రంగారావులో ఒక దుర్గుణముంది. అది దుర్గుణమని రంగారావు
చచ్చినా వొప్పుకోడు. సద్గుణమని మా ప్రాణాలుపోయినా మేము అనం.
వాడిలోవున్న దుర్గుణం అంత 'చెప్పుకోతగింది కానిమాట నిజమే! కానీ వాడి
కొంపకు చిచ్చుబెట్టింది ఆ వెధవబుద్ధే. నిజాన్ని నిజంగాచూస్తాడు; అయితే
మేమంతా నిజాన్ని అబద్ధంగా చూస్తామనిగాదు. అవసర మొచ్చినప్పుడు
నిజాన్ని అబద్ధంగా ఒప్పుకొని సమయానుకూలంగా నడుస్తుంటాం. 'తప్పించుక
తిరుగువాడు ధన్యుడు సుమతీ' అని వూరికేచెప్పాడా కవి? రంగారావు దీనికి
సుతరామూ వొప్పుకోడు. "యదార్థాన్ని వొప్పుకోడానికి ఎందుకు భయప
డాలి? నాలుగు ప్లస్ నాలుగూ ఎనిమిది అనేది యదార్థం. ఎవడో చవట
పెద్దమ్మ 'కాదు' పది అంటాడనుకో. అప్పుడు వాడిది ఎట్లాతప్పో మన
అన్నరు ఎట్లా రైటో వాడికి విడమర్చిచెప్పాలి. ఇందువల్ల వాడు మూర్ఖంగా
ప్రవర్తిస్తే ప్రవర్తించనూవొచ్చు. కానీ తరవాతనైనా వాడికి నిజం తెలు
స్తుంది. అప్పటికన్నా వాడు తనుమూర్ఖంగా ప్రవర్తించినందుకు సిగ్గుపడతాడు.
హృదయ మున్నవాడయితే ఎవరూ చూడకుండా ఏడుస్తాడు—" ఈ
ధోరణిలో వుంటుంది రంగారావు వాదన. రంగారావుతో వాదించట
మంటే మాకు మహాభయం. వాడు కొడతాడని గాదుగానీ; వెధవ మాచేత
'రైట్' అనిపించుకొంటాడు చివరికి. అంచేత వాడితో వాదానికి దిగం.

నిజాన్ని నిజంగా తనమట్టుకు తాను చూసుకున్నా బాగానేవుంటుంది,
ఆ నిజాన్ని పదిమందికీ తెలియచేయా లంటాడు. పాకీవాళ్ళు సమ్మెచేశారు.
సమ్మె చేయడం న్యాయమేనని మేమంతా చాటుగా అనుకొన్నాం. రంగా
రావుగూడా అట్లా అనుకొంటే వాడి తాతగాడిముల్లె ఏంపోయింది? మునిసి
పాలిటీవాడికీ, షావుకార్లకీ, కాంగ్రెసువాళ్ళకీ రంగారావుమీద కోప మొస్తుం
దంటే మరి రాదూ!

పాకీవాళ్లు చేసిన సమ్మె మంచిదేనని మేము ఒప్పుకొని చచ్చాంగా.
వాళ్లకు కూటికిలేదు. నెలకు ఆరు రూపాయలతో కుటుంబమంతా గడవా

లంటే ఎట్లావస్తారు? వెధవది, ఆరురూపాయలు నాసిగరెట్లకు చాలదు మరి- జీతాలు పెంచమని పాపం ముందు ప్రాధేయపడ్డారు. ఎవ్వరూ వినిపించుకోలేదు. మంత్రులకు రాసుకొన్నారు. తమకు జీతాలు పదిహేనువందలు చాల్తాయా? ఇరవైవందలు చేద్దామా? అనే అతిప్రాముఖ్య ప్రజాకార్యంలో మునిగివుండడంవల్ల మంత్రులకు ఈ వెధవలు రాసుకొన్నది చూసేతీరిక లేకపోయింది. ఆమట్టుని వాళ్ళు సమ్మెచేశారు. నాలుగు రోజులనాటికి గవులు పుట్టుకొచ్చింది. ఈలోగానే కొందరు అతిసుకుమారగాత్రులు మంచాలు పట్టారు. అయిదోరోజున కొందరు కాంగ్రెసువాళ్ళు బజార్లు వూడిచారు. పెంటవిషయం వాళ్ళకు సంబంధించింది కాదు గాబోలనుకొన్నాను. ఎంత మంచివాళ్లూ! అని విస్తుపోయాను. పెద్దబజారు మాత్రమే వూడిచారు. మిగతాబజార్లు మరిచిపోయారేమోలే అని సమాధానం చెప్పుకొన్నాను. మూడోనాటికల్లా వాళ్ళఫొటోలు పేపర్లో వొచ్చినయ్. ఆశ్చర్య మేమిటంటే 'నగరం ఆమూలాగ్రంగా అసహ్యించుకొనక పరిశుభ్రపరిచిన స్వచ్ఛంద సేవకులు—'

రంగారావు పాకీవాళ్లతరఫుమనిషయినాడు. మేము లోపల రంగారావు తరఫూ, బైట మునిసిపాలిటీతరఫు మనుషులమైనాము. అప్పటినుండే రంగారావుకు కమ్యూనిస్టురంగు పూయబడింది. ఆతరవాత బడిపంతుళ్ళు సమ్మె చేశారు, రైల్వేకూలీలు సమ్మెచేశారు. ఇంకా ఎవరెవరో సమ్మె చేశారు. ఆ సమ్మెలు ఎట్లా న్యాయమైనవో రంగారావు మాకు వొప్పిగ్గా చెప్పేవాడు. వాడు చెప్పిందాన్ని విన్నతరవాత మాకు 'నిజమే' అనిపించేది. ఆంధ్రరాష్ట్రవిషయంలోనూ, హైదరాబాదు విషయంలోనూ వాడివాదన విన్నవాళ్ళు వాణ్ని చప్పున కమ్యూనిస్టుల్లోకి నెట్టిపారేశారు.

నిజంగా రంగారావు ఏ 'ఇస్టూ' కాదు. యదార్థాన్ని వొప్పుకొంటాడు. మసిబూసి మారేడుకాయ చేయలేడు. అంతమాత్రానికే రంగారావుని కమ్యూనిస్టు అన్నారు. నిజం మాట్లాడిన ప్రతివాడూ కమ్యూనిస్టే అయితే కమ్యూనిస్టు కావడానికి సిగ్గుపడవలసిందేమీ లేదు. ఇట్లా అని మేమంతా ఒకసారి అనుకున్నాము.

నిజం మాట్లాడడం, యదార్థాన్ని వొప్పుకోవడం ఈరోజుల్లో ఎంత ప్రమాదకరమో రంగారావు అరెస్టు మాకు చూపించింది. నాలుగు ప్రజోప

...ాగకార్యాలు చేసినవాణ్ణి కమ్యూనిస్టు అంటున్నారు. అందువల్ల ఇబ్బం...
...యాలేదు.

ఏది ఏమయినా అరెస్టుకావడం మాలో ఏ వొక్కడికీ ఇష్టంలేదు. నిజం ...ాట్లాడి కమ్యూనిస్టు అనిపించుకో దలచలేదు. అబద్ధంమాట్లాడి కాంగ్రెసు...ావడానికే వొప్పుకొన్నాం. యదార్థాన్ని వొప్పుకోడంమానేసి మేము ...ాంగ్రెసువాళ్ళ మయినాం. కాంగ్రెసువాళ్ల మయినా కాకపోయినా ...మ్యూనిస్టులం మాత్రం కాదు. అంతవరకు చాలు.

ఆ సాయంత్రంనుండే మా కొత్త పథకాన్ని మేము ఆచరణలో ...ెట్టాము.

రూపాయకు పద్ధెనిమిదణాలు" అన్నాడు నాదెళ్ళ. పదహార... ...ాకు తెలుసు. ఆమాట పైకి అంటే కమ్యూనిస్టుకింద తోస్తారేమోనని ... ...యం. మరి నిజంవొప్పుకొంటే అంతేగా!

"పంచదార కటికవిషం"

అవునవును"

పాలరంగు కారునలుపు'

"కాకపోవడ మేమిటి?"

'కానులు ఎంత తెల్లగావున్నయ్!"

"మెల్లిగా అంటావేం? కళ్ళు చెదిరిపోతుంటే!"

"ఆవుకి రెండు కాళ్లు"

"ఖచ్చితంగా అంతే!" ఇదీ మా ధోరణి.

ఇళ్లల్లోగూడా ఇదే తంతు మొదలెట్టాం. ఆడంగులు ఆశ్చర్యపో...ూరు. మరిపోగూ? 'అన్నానికి రండి' అన్నది మా ఆవిడ. 'కాదు, ...న్న మే నాకు రావాలి' అన్నాను. 'పిచ్చిపట్టిందా ఏమిటండీ!' అన్నది. ...కాదు. పిచ్చికే నేనుపట్టాను' మాఆవిడ రణకేక బెట్టింది. చుట్టూ ఎవరూ ...కుండాచూసి దానిచెవిలో అసలువిషయం వూదాను.

—o—